

Sviatok sv. Tomáša Morusa

Rozjímanie na sviatok sv. Tomáša Morusa. Navrhované témy sú: dobrý manžel a otec rodiny; prinášal svetlo evanjelia do každého kúta; hrdinstvo, ktoré sa rodilo deň čo deň.

SVÄTÝ TOMÁŠ MORUS sa narodil v roku 1478 a zomrel ako mučeník v roku 1535. Bol profesorom práva a prestížnym právnikom. Zastával rôzne verejné funkcie a v roku 1529 bol vymenovaný za lorda kancelára. Túto právnickú a politickú kariéru spojil so štúdiom humanistických disciplín do takej miery, že bol považovaný za jedného z

najmúdrejších mužov renesancie. Erasmus Rotterdamský, ďalší z najznámejších humanistov tej doby, ho veľmi obdivoval: „Ak ma neklame veľká láska, ktorú k nemu prechovávam,“ napísal, „neverím, že príroda niekedy ukula šikovnejšiu, dômyselnejšiu, rozvážnejšiu, jemnejšiu postavu (...). Je to najmilší z priateľov, s ktorým rád miešam vážnosť a humor s rozkošou“^[1].

Či už na súde alebo na tribunáli, Tomášovi Morusovi nechýbali intenzívne a pohlcujúce činnosti. Uvedomujúc si však možnosť, že by ho profesionálne povinnosti mohli viesť k zanedbávaniu vlastného domova, mal vždy jasno v tom, že najdôležitejšie je byť dobrým manželom a dobrým otcom. Svojej najstaršej dcére počas cesty, ktorá ho na istý čas zdržala mimo domova, napísal: „Ubezpečujem ťa, že skôr, ako moje deti a rodinu zničí moja nedbanlivosť, som schopný minúť

celé svoje bohatstvo a rozlúčiť sa s činnosťami a aktivitami, aby som sa mohol úplne venovať tebe“^[2].

Skutočne vynaložil všetko úsilie, aby jeho dom bol zdrojom šťastia a zároveň malou *rodinnou školou*.

Tomáš sám, ako aj dobre vyškolení učitelia, vyučovali humanistické a vedecké disciplíny, ako aj kresťanské učenie piatim dievčatám a chlapcovi, ktorí tam žili. V liste jednému z vychovávateľov však jasne určuje poradie dôležitosti vo vzdelávaní: „Základom by pre nich mal byť cnostný život; štúdium by malo byť až na druhom mieste; preto by mali študovať tie predmety, ktoré ich vedú k vernosti Bohu, láske k blížnemu, skromnosti a kresťanskej pokore pred sebou samými. Potom im pripadne milosť života s dobrou povestou; potom sa nebudú báť pomyslenia na smrť, lebo ich srdcia budú naplnené pravou radosťou“^[3].

SVÄTÝ JOSEMÁRIA mal úctu k
svätému Tomášovi Morusovi. V roku
1954 ho vymenoval za orodovníka
Opus Dei pre vzťahy s civilnými
autoritami. Počas svojich návštev vo
Veľkej Británii v rokoch 1958 až 1962
sa často chodil modliť k jeho
telesným pozostatkom v Canterbury.
A povzbudil jedného zo svojich
synov, aby napísal životopis tohto
anglického svätca, ktorý sa mu zdal
byť vynikajúcim príkladom laickej
svätosti, dosiahnutej s Božou
milosťou uprostred sveta a na
križovatke kultúrnych zmien svojej
doby^[4]. Ved' práve veriaci laici,
obyčajní kresťania, sú povolani
svietiť svetlom evanjelia do každého
kúta: do rodiny, do prostredia, v
ktorom pracujú, do všetkých oblastí
občianskej spoločnosti a kultúry. Je
na nich, aby „vydávali svedectvo o
tom, že kresťanská viera (...) je
jedinou platnou odpoveďou na

problémy a očakávania, ktoré život kladie pred každého človeka a každú spoločnosť. To bude možné, ak veriaci laici budú vedieť v sebe prekonať rozkol medzi evanjeliom a životom tým, že vo svojom každodennom rodinnom živote, v práci a v spoločnosti znovu vytvoria tú jednotu života, ktorá v evanjeliu nachádza inšpiráciu a silu na plné uskutočnenie“^[5].

Svätý Tomáš Morus bol príkladný tak v službe občianskej spoločnosti, ako aj v prispievaní k formácii kultúry svojej doby. Aj dnes kresťania pracujú na premene sveta v presvedčení, že nám patrí, pretože je naším domovom, našou úlohou a našou vlasťou. „S vedomím, že sme Božie deti, ním povolaní, sa nemôžeme cítiť cudzincami vo vlastnom dome; nemôžeme kráčať týmto životom ako návštevníci na cudzom mieste, ani nemôžeme chodiť po našich uliciach so strachom

tých, ktorí sa pohybujú na
neznámom území. Svet je náš,
pretože patrí nášmu Otcovi Bohu.
Sme povolaní milovať tento svet, nie
iný svet, o ktorom si myslíme, že by
sme sa v ňom mohli cítiť viac doma;
musíme milovať konkrétnych ľudí
okolo nás, v konkrétnych výzvach,
ktoré máme pred sebou“^[6].

TOMÁŠ MORUS sa zúčastňoval denne
svätej Omše. V nedeľu bol členom
farského zboru. Napriek svojmu
spoločenskému postaveniu
nezastával čestné miesto. Keď mu
niektorí šľachtici poznamenali, že by
sa mohlo kráľovi nepáčiť, že sa jeho
pán kancelár nesnaží, aby sa k nemu
správali s väčšou úctou, odpovedal s
jemným dôvtipom: „Nie je možné,
aby som sa nepáčil kráľovi, môjmu
pánovi, keď verejne vzdávam hold
Pánovi svojho kráľa“^[7]. Z celého

srdca miloval svoju krajinu a svojho kráľa.

Nadovšetko však miloval Boha. Preto keď prišla tragická chvíľa, keď si musel vybrať medzi vernosťou Kristovi a podriadením sa zákonu, ktorý bol v rozpore s jeho svedomím, svätý Tomáš Morus bol pripravený bezvýhradne prijať Božiu vôľu, hoci vedel, že v stávke je jeho postavenie, majetok a dokonca aj život.

Táto hrdinská reakcia v mimoriadnej situácii sa v skutočnosti formovala počas mnohých rokov hrdinstva v bežnom živote. Svätý Tomáš napríklad nikdy nerozhodoval o ničom dôležitom bez toho, aby v ten deň najprv neprijal Pána vo svätom prijímaní; s vierou a naliehavosťou sa obracal k modlitbe vo všetkých svojich osobných a rodinných potrebách; bol štedrý a starostlivý voči svojim priateľom a staral sa o chudobných vo svojom okolí. Čo sa

týka jeho osoby, bol striedmy. To všetko mu dodávalo „sebavedomú vnútornú silu, ktorá ho podopierala v protivenstvách a tvárou v tvár smrti. Jeho svätosť, ktorá zažiarila v mučeníctve, bola ukovaná celoživotnou prácou a oddanosťou Bohu a blížnemu“^[8].

Aj my sme Bohom povolaní žiť ako kresťania uprostred tých najobyčajnejších situácií. Niekedy sa stretneme s ťažkosťami v prostredí alebo dokonca so zákonmi, ktoré urážajú ľudskú dôstojnosť. Vtedy bude čas byť verný Božiemu hlasu, ktorý zaznieva v hĺbke nášho svedomia^[9]: „Práve pre svedectvo, až po vyliatie jeho krvi, o prvenstve pravdy pred mocou, je svätý Tomáš Morus uctievaný ako trvalý príklad morálnej dôslednosti,“ napísal svätý Ján Pavol II. „A aj mimo Cirkvi, najmä medzi tými, ktorí sú povolaní riadiť osudy národov, je jeho postava uznávaná ako zdroj inšpirácie“^[10].

[1] Antonio Sicari, *Ritratti di santi*, zv. 1, s. 40.

[2] Vázquez de Prada, *Sir Tomás Moro*, s. 180-181.

[3] Mariano Fazio, *Contracorriente... hacia la libertad*, s. 15-16.

[4] Porov. A. Hegarty, *St. Thomas More as Intercessor of Opus Dei*, en *Studia et Documenta*, n. 8 (2014), s. 91-124.

[5] Svätý Ján Pavol II, *Christifideles laici*, bod 34.

[6] Fernando Ocáriz, *A la luz del Evangelio*, s. 84.

[7] Antonio Sicari, *Ritratti di santi*, zv. 1, s. 40.

[8] Svätý Ján Pavol II, *Apoštolský list o vyhlásení svätého Tomáša Morusa za patróna štátnikov a politikov*, 31-X-2000, bod 4.

^[9] Porov. *Gaudium et Spes*, bod 16.

^[10] Svätý Ján Pavol II, *Apoštolský list o vyhlásení svätého Tomáša Morusa za patróna štátnikov a politikov*, 31-X-2000, bod 1.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/meditation/sviatok-sv-tomasa-
morusa/](https://opusdei.org/sk-sk/meditation/sviatok-sv-tomasa-morusa/) (20.01.2026)